

ÎNCHEIERE

4 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Universul Restaurantelor”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Individuale „Șendrea Ana”, reprezentată de avocatul Vadim Marchitan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Universul Restaurantelor” cu privire la încasarea datoriei

și la cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Universul Restaurantelor” împotriva Întreprinderii Individuale „Șendrea Ana” cu privire la încasarea sumei și repararea prejudiciului material

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017 prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Universul Restaurantelor” și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 7 iunie 2016

constată:

La 15 iunie 2015, ÎI „Șendrea Ana”, reprezentată de avocatul Vadim Marchitan a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Universul Restaurantelor” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că la 7 mai 2012, ÎI „Șendrea Ana” și SRL „Universul Restaurantelor” au încheiat contractul nr. 1/2012 de prestări de servicii în vederea montării conductelor interne de gaz pe str. Alexandru cel Bun 91 mun. Chișinău.

Menționează că potrivit pct. 2.1 și 2.2 din contractul nr. 1/2012, pârâtul urma să achite ÎI „Șendrea Ana” în avans 40 % din costul lucrărilor estimate la 65151 lei, iar achitarea finală la momentul primirii lucrării.

Afirmă că la 8 mai 2012, SRL „Universul Restaurantelor” a achitat avansul în sumă de 26060 lei, confirmat prin ordinul de plată nr. 1490 din 8 mai 2012.

Relatează că la 19 decembrie 2012, ÎI „Șendrea Ana” a executat integral contractul nr. 1/2012 din 7 mai 2012 și a dat în exploatare conducta de gaz

subterană și punctul de reglare a presiunii gazelor DKR, fapt confirmat prin actul de predare – primire din 19 decembrie 2012.

Evidențiază că SRL „Universul Restaurantelor” a recepționat lucrarea aplicând ștampila și semnătura, nu a prezentat obiecții privind lucrările efectuate și până în prezent, exploatează conductele de gaz.

Obiectează că până în prezent, SRL „Universul Restaurantelor” nu a achitat datoria restantă în sumă de 39091 lei față de ÎI „Șendrea Ana”, contrar prevederilor pct. 2.2 din contractul nr. 1/2012 din 7 mai 2012.

Având în vedere prevederile pct. 4.2 din contractul nr. 1/2012 din 7 mai 2012 și art. 268 lit. a), 624, 625 Cod civil, remarcă că ÎI „Șendrea Ana” este îndreptățită să ceară penalitatea pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare în sumă de 7036 lei.

Cu referire la prevederile art. 585 și 619 Cod civil, declară că pentru nerespectarea obligațiilor pecuniare pârâtul trebuie să achite și o dobândă de întârziere în sumă de 12754,91 lei.

Concomitent, la 7 mai 2012, ÎI „Șendrea Ana” și SRL „Universul Restaurantelor” au încheiat contractul nr. 3/2012 de executare a lucrărilor de proiectare cu gaze naturale a edificiului situat pe str. Alexandru cel Bun 91 mun. Chișinău.

Sustine că potrivit pct. 2.1 și 2.3 din contractul nr. 3/2012, pârâtul urma să achite ÎI „Șendrea Ana” în avans 40 % din costul lucrărilor estimate la 10135 lei, iar achitarea finală la momentul primirii proiectului.

Astfel, la 8 mai 2012, SRL „Universul Restaurantelor” a achitat avansul în sumă de 4054 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 1489 din 8 mai 2012.

Menționează că ÎI „Șendrea Ana”, fiind antreprenor general, a încredințat executarea proiectului întreprinderii SRL „Activgaz”, care l-a executat, iar potrivit actelor de predare – primire din 19 decembrie 2012, odată cu recepționarea executării lucrărilor de montare a conductelor pentru gaze, a fost recepționat și proiectul cu gaze naturale în baza căruia au fost executate lucrările de montare a conductelor.

Remarcă că SRL „Universul Restaurantelor”, aplicând ștampila și semnătura pe actele de predare – primire din 19 decembrie 2012, a confirmat și primirea proiectului de aprovizionare executat de SRL „Activgaz”, nefiind prezentate obiecții referitor la proiect.

Declară că până în prezent, SRL „Universul Restaurantelor” nu a achitat datoria restantă în sumă de 6081 lei față de ÎI „Șendrea Ana”, contrar prevederilor pct. 2.3 din contractul nr. 3/2012 din 7 mai 2012.

Cu referire la prevederile art. 585 și 619 Cod civil, declară că pentru nerespectarea obligațiilor pecuniare pârâtul trebuie să achite și o dobândă de întârziere în sumă de 1984,16 lei.

Relatează că la 5 mai 2015, ÎI „Șendrea Ana” a expediat în adresa pârâtului o somație privind achitarea sumelor restante, care însă a fost lăsată fără răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 268, 572, 585, 602, 617, 619, 624, 625, 931-978 Cod civil, art. 5, 62, 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul SRL „Universul Restaurantelor” în beneficiul ÎI „Șendrea Ana”, în baza contractului nr. 1/2012 din 7 mai 2012, a sumei restante de 39091 lei, a penalității în sumă de 7036 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 12754,91 lei, în total suma de 58881 lei, încasarea din contul SRL „Universul Restaurantelor” în beneficiul ÎI „Șendrea Ana”, în baza contractului nr. 3/2012 din 7 mai 2012, a sumei restante de 6081 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 1984,16 lei, în total suma de 8065 lei, precum și a cheltuielilor de reprezentare în sumă de 4500 lei, a taxei de stat în sumă de 2009 lei și a altor cheltuieli de judecată.

La 4 noiembrie 2015, SRL „Universul Restaurantelor” a depus cerere reconvențională împotriva ÎI „Șendrea Ana” cu privire la încasarea sumei și repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că la 7 mai 2012, ÎI „Șendrea Ana” și SRL „Universul Restaurantelor” au încheiat contractul nr. 1/2012 de prestări de servicii în vederea montării conductelor interne de gaz pe str. Alexandru cel Bun 91 mun. Chișinău și contractul nr. 3/2012 de executare a lucrărilor de proiectare cu gaze naturale a edificiului situat pe str. Alexandru cel Bun 91 mun. Chișinău.

Menționează că în perioada lunii mai – iunie 2012, ÎI „Șendrea Ana” a început lucrările la montarea sistemului de gazificare cu presiune joasă, a efectuat proiectul de gazificare, însă nu putea obține avizarea proiectului la autoritățile competente.

Relatează că în perioada lunilor iulie – septembrie 2012, Șendrea Ana dispăre fără o anumită preîntâmpinare, iar revenind în luna noiembrie 2012, ultima a declarat că a fost nevoită să plece peste hotarele țării.

Declară că din momentul revenirii, toate lucrările și avizările au fost efectuate de către administrația SRL „Universul Restaurantelor”, inclusiv montarea sistemului de gazificare cu presiune medie.

Evidențiază că toate lucrările pentru montarea sistemului de gazificare cu presiune medie au fost suportate și efectuate de SRL „Universul Restaurantelor”.

Menționează că nu au fost respectate prevederile pct. 1.3 din contractul nr. 1/2012 din 7 mai 2012 de către ÎI „Șendrea Ana”, deoarece în lunile mai – iunie 2012, au fost parțial finalizate lucrările de montare a sistemului de gazificare cu presiune joasă, iar lucrările privind montarea sistemului de gazificare cu presiune medie au fost executate de către SRL „Universul Restaurantelor” în lunile noiembrie – ianuarie.

La fel, ÎI „Șendrea Ana” nu a respectat nici prevederile pct. 3.3.2 din contractul menționat, or, SRL „Universul Restaurantelor” a achitat servicii și materiale din cont propriu pentru lucrările ce urmau a fi făcute de către pârâtă, în sumă totală de 55815,87 lei.

Totodată, fiind încălcate și prevederile pct. 3.3.3 din contractul menționat, ca urmare a faptului că prestatorul nu a prezentat lucrările efectuate.

Având în vedere prevederile pct. 4.3 din contractul nr. 1/2012 din 7 mai 2012, care stipulează că în cazul neîndeplinirii obligațiilor de către prestator în termenele indicate, penalitatea va constitui 0,5 % pentru fiecare zi de întârziere,

ceea ce constituie suma de 58635,9 lei penalitate calculată începând cu data când lucrările urmau să fie finalizate și semnarea actului din 19 decembrie 2012, care însă nu semnifică și finalizarea lucrărilor totale.

Menționează că potrivit contractului nr. 3/2012 din 7 mai 2012 cu privire la executarea lucrărilor de proiectare, ÎI „Șendrea Ana” în calitate de furnizor urma să elaboreze proiectul de execuție și expertiza, coordonările, înregistrarea proiectului.

Având în vedere prevederile pct. 1.2 din contractul menționat, proiectul urma să fie elaborat cu efectuarea expertizelor, coordonările, înregistrarea proiectului până la 7 iunie 2012, însă această sarcină a fost îndeplinită în luna decembrie.

Comunică că ÎI „Șendrea Ana” nu a respectat prevederile pct. 2.2, 3.1, 4.1, 5.4 din contractul nr. 3/2012 din 7 mai 2012.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 609, 611, 705, 748, 946, 947, 958, 965, 966, 1399 Cod civil, art. 4, 5, 80, 81, 94, 96, 166-167, 174-182 CPC.

Solicită admiterea cererii reconvenționale, respingerea integrală sau parțială a acțiunii înaintate de ÎI „Șendrea Ana”, încasarea de la ÎI „Șendrea Ana” în folosul SRL „Universul Restaurantelor” a costului serviciilor și materialelor în valoare de 55815,87 lei ce urmau a fi achitate de către pârâta pentru presupusele lucrări, repararea prejudiciului material, încasarea penalității prevăzute în contractul nr. 1/2012 din 7 mai 2012 și contractul nr. 3/2012 din 7 mai 2012.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 7 iunie 2016 a fost admisă acțiunea depusă de ÎI „Șendrea Ana”.

A fost încasată de la SRL „Universul Restaurantelor” în beneficiul ÎI „Șendrea Ana” în baza contractului nr. 1/2012 din 7 mai 2012 suma restantă de 39091 lei, penalitatea în sumă de 7036 lei și dobânda de întârziere în sumă de 12754,91 lei, în baza contractului nr. 3/2012 din 7 mai 2012 suma restantă de 6081 lei și dobânda de întârziere în sumă de 1984,16 lei, iar în total suma de 66887,07 lei.

A fost încasat de la SRL „Universul Restaurantelor” în beneficiul ÎI „Șendrea Ana” cheltuielile de judecată în sumă de 6509 lei.

A fost respinsă cererea reconvențională a SRL „Universul Restaurantelor” ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017 a fost respins apelul declarat de SRL „Universul Restaurantelor” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 17 ianuarie 2018, SRL „Universul Restaurantelor” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii ÎI „Șendrea Ana” și admitere a acțiunii SRL „Universul Restaurantelor”.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate, emise cu încălcarea esențială a legislației prin aplicarea eronată a normelor de drept material și a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (2) și (3) CPC.

Afirmă că hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel urmează a fi casate, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au elucidat obiectiv și multiaspectual totalitatea circumstanțelor importante întru soluționarea justă a litigiului, aceasta fiind în contradicție cu prevederile art. 130 alin. (1) CPC.

Remarcă că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au respectat normele de drept menționate, având în vedere că majoritatea argumentelor și probelor prezentate de către recurentă au fost ignorate total, iar cauza și temeiul legal al neexaminării inclusiv și nereflectării în hotărâre și decizie a motivelor respingerii argumentelor și probelor prezentate pe parcursul examinării cauzei de către SRL „Universul Restaurantelor”, nefiind motivate de către instanțele inferioare.

Consideră că instanțele de judecată ierarhic inferioare la pronunțarea hotărârilor recurate nu au respectat prevederile art. 239, 240 alin. (3), 241 alin. (5), (6) CPC.

Având în vedere prevederile art. 121, 130, 239, 241 alin. (5) și (6) CPC, remarcă că în lipsa unui răspuns clar și explicit referitor la argumentele esențiale ale părților, hotărârea se consideră nemotivată. Nemotivarea hotărârii constituie o încălcare a dreptului la judecarea cauzei într-un mod echitabil prevăzut de art. 6 din CEDO.

Evidențiază că abordând legalitatea hotărârii recurate în raport cu probele administrate și prin prisma normelor aplicate de către instanță, precum și concluziile la care instanța a ajuns fără să țină cont de probele din dosar întru susținerea veridicității concluziilor sale, se deduce că sunt prezente temeiurile de casare a hotărârii instanței de fond prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) lit. a), b), c) CPC.

La 10 aprilie 2018, ÎI „Șendrea Ana”, reprezentată de avocatul Vadim Marchitan a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului SRL „Universul Restaurantelor” ca inadmisibil.

La 10 mai 2018, SRL „Universul Restaurantelor” a depus recurs suplimentar, solicitând admiterea acestuia, emiterea unei decizii de casare a hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare, cu respingerea solicitărilor ÎI „Șendrea Ana” și admiterea solicitărilor SRL „Universul Restaurantelor”.

În motivarea acestuia a invocat că se atestă că instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au aplicat normele și efectele acestora ce reglementează executarea integrală a obligațiilor de către debitor, or, din circumstanțele cauzei susținute prin probele anexate la materialele dosarului, se deduce cert faptul că intimata nu și-a executat integral obligațiile conform primului contract, iar în privința celui de al doilea contract nu se constată executarea, căci nu este anexat un act de executare a acestuia, contrar clauzei contractuale înserată în pct. 3.1.

Având în vedere prevederile art. 620 și 746 alin. (1) Cod civil, consideră că instanțele eronat nu au aplicat normele de drept, inclusiv cele privind reducerea cheltuielilor suportate de beneficiar în cazul în care acestea trebuiau a fi suportate de către antreprenor, or, SRL „Universul Restaurantelor” a achitat materiale și servicii din cont propriu pentru lucrările ce urmau a fi executate de către ÎI „Șendrea Ana”.

Reieșind din prevederile art. 569, 612 alin. (1), 630 alin. (1) Cod civil, consideră că instanțele de judecată urmau să reducă clauza penală și suma dobânzii de întârziere.

Declară că dobânda trebuia a fi calculată după expirarea a 10 zile din momentul semnării actului de predare – primire din 19 decembrie 2012, respectiv, din data de 30 decembrie 2012, fiind însă calculată din data de 21 decembrie 2012.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 ianuarie 2018 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Universul Restaurantelor” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate

în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de SRL „Universul Restaurantelor”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Universul Restaurantelor” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Universul Restaurantelor” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton